

Tutin, T.G., Heywood, V.H., Burges, N.A., Moore, D.M., Valentine, D.H., Walters, S.M., Webb, D.A. 1980. Flora Europaea, vol 5. Alismataceae to Orchidaceae (Monocotyledones). Cambridge University Press.

Wysoki, M. 1985. Other outdoor crops. - In: Helle, W. & Sabelis, M.W. (Eds). Spider mites. Their biology, natural enemies and control. Vol. 1B: 375 - 384. Amsterdam (Elsevier).

Sammanfattning

Kvalster av familjen Phytoseiidae lever huvudsakligen i bladverket på vedartade växter över hela världen. Deras samspel med växterna har ibland nämnts som exempel på mutualism; växterna får ett slags livvakter (Dicke & Sabelis 1988), och kvalstren får mat i form av spinnkvalster, men också svamp, pollen och växtvävnad. Vissa växter tillhandahåller rent av gömslen, s k domatia, för rovkvalstren (O'Dowd & Willson 1991).

I vår undersökning, som är den första som koncentrerar sig på phytoseiid kvalster från Sverige, ingår 33 växtarter (Tabell 2) från Skåne, Blekinge, Småland, Halland, Öland, Gotland, och ett prov från Tjörn i Bohuslän (Tabell 1, Figur 2). Insamlingarna har skett oregelbundet på sensom-

rarna från 1980 till 1988. För att extrahera kvalstren användes en floteringsmetod där blad och kvistar från växten sänktes ner i ca 45° såpvatten. Efter en timme filtrerades vattnet genom en silduk som därefter granskades under ett preparermikroskop. Kvalstren preparerades enligt en standardmetod (Krantz 1978).

Totalt hittades 1 154 kvalster av familjen Phytoseiidae. Nitton arter (varav femton är nya för Sverige) identifierades, fördelade på 8 släkten (Tabellerna 2, 3, och 4). De fyra vanligaste arterna var *Typhlodromus pyri* (Fig. 1) (32,7% av det totala phytoseiid-materialet), *Euseius finlandicus* (28,4%), *Anthoseius bakeri* (10,4%) och *Dubininellus spoofi* (Fig. 3) (10,0%).

Våra resultat stämmer tämligen väl överens med vad man funnit i liknande undersökningar i övriga Skandinavien, med några undantag: vi hittade bara två individer av *Paraseiulus soleiger*, en art som är ganska vanlig i Norge (Edland, muntligt) och i Finland (Kropczynska & Tuovinen 1988). I Danmark är arten emellertid tämligen sparsamt förekommande (Hansen & Johnsen 1986). Å andra sidan är *Anthoseius bakeri* tämligen allmänt förekommande i södra Sverige, till skillnad mot i södra Finland, där den är sällsynt.

Upphävande av fridlysning av dårgräsfjäril

Länsstyrelsen i Gotlands län beslutade 1993-01-11 att upphäva det av länsstyrelsen den 8 december 1950 meddelade förbudet att inom Gotlands län avsiktligt skada eller insamla exemplar av dårgräsfjäril, *Lopinga achine*.

Motivering

Under två veckor i juli 1991 utfördes en inventering av dårgräsfjärilens förekomst på Gotland. Det visade sig därvid att arten är mycket talrikare och förekommer inom en betydligt större del av Gotland än vad som tidigare har varit känt.

Av de 110 lokaler som besöktes under inventeringen, påträffades dårgräsfjärilar på hela 33 lokaler. På 23 av dessa flög arten rikligt.

Eftersom dessa nya resultat visar att dårgräsfjärilens vanlighet på Gotland tidigare troligen har underskattats, och att insamling knappast utgör ett hot mot artens fortlevnad på ön, föreligger det inte någon anledning att bibehålla det meddelade insamlingsförbudet.

Länsstyrelsen i Gotlands län, Naturvårdsenheten